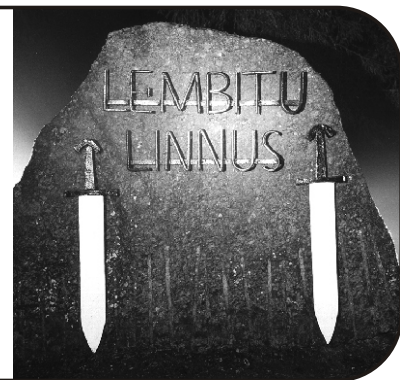

Suure-Jaani linna,
Suure-Jaani valla
ja
Olustvere valla
ajaleht

Nr. 5 (26)
Mai 2002

LEOLE

EMAKEENE, HELL JA HEA ...

EMA

Ootad mind koju, mu ema, ma tean.

Ootad ja igatsed ammu.

Mõttes su poole ma samme sean,
kuid paigalt ei saa ma sammuu.

Miks ma ei tule, sa küsid nii tihti
mõtetes salaja endalt.

Töö ent mind seob, ei anna mahti,
muidu su juurde lendaks.

Oota, oh ema, ei unusta sind
iaal ma kunagi ära.

Ehkki ma tean, et murest su rind
tuksleb ja väreleb väga.

Õhtuti üksida mõtetes istud,
lambike valgustab lauda.

Ootus su laubale kortse kisub,
ootusest mine või hauda.

Vahel sa kuuled, et keegi nüüd tuleb,
samme nii tuttavaid aimad.

Lähed ja vaatad, kuid keegi ei tule,
ahastustundest vaid ohkad.

Pesa on tühi ja pojad on läinud
igäuks oma teele.

Harva, nii harva nad vaatamas käivad,
üksindus kurvaks teeb meele.

Tuul õues ulub ja vihma vaid valab,
kottpime väljas on öö.

Emake ikka veel istub ja ootab,
toitki ei maitse, ei õhtust ta söö.

Aeg läheb ruttu, pea kevad on käes,
loodus taas elule virgub.

Kui ma üks kordki sind jälle näeks,
mõtleb ema - ja uinub.

Endel Leinsoo

JOONISTANUD: Tiia Vendelin

MAIMÕTTEID

TOIMETAJA: Tiia Jüriado

Möödunud kuule mõeldes tuleb mulle esmalt meelde külaskäik Suure-Jaani baptistide juurde. 14.aprillil esines palvemajas Pärnu Saalemi koguduse keelpilliansambel. Mängiti kitarr, mandoliini, suupilli, kannelt, tsitrit ning lauldi kauneid vanu vaimulikke laule, mis olid üle

saja aasta vanad. Koguduse liikmetel külas olles olen end tundnud sama hästi kui oma elu teistel parimatel hetkedel: baptistid on siirad, pühendunud ja mõistvad.

Üks jutlustaja võrdles inimese elu pika koridoriga, mille mitmevärviliste kardinatega palistatud akende ees on laudaderivi, kust inimene saab valida erinevaid reklaame. Valikutest sõltub saatatus ning neist tulenevad õppetunnid. Vahel me ei oskagi põhjendada, miks me teeme just sellise valiku. Pastor Johannes Saard rääkis mõtlemapaneva loo, mille eesmärgiks oli küsida: "Mida teed, kui lööd haamriga näpule? Kas vannud kura-dit või ütled midagi muud?" Kahjuks on meist enamikul suus pigem vandesõna "kurat" kui "Jumal". Kas pole see tähelepanuväärne märk? Eestimaa ja ka Suure-Jaani saatatus sõltub samuti valikutest, mida teeme.

Emadepäeva tähistame maikuu teisel pühapäeval. See on aeg, mil loodus ärkab ja koduümbrust muudetakse kaunimaks. Igati sobiv aeg, sest nagu kevade, nii ka emade kaudu tärkab elu. Kas aga osatakse piisavalt tunnustada emade poolt tehtut? Traditsioonilised heakorraldused meil juba on, kuid Aasta Ema valimine võiks saada samuti iseenesestmõis-

tetavaks kombeks.

Eeskujudeta pole kasvanud mitte keegi. Kas oled valmis kiitma, meeles pidama, esile tõstma oma kaaslast? Kevadel peavad oma juubelit Suure-Jaani Gümnaasiumi õpetajad Aime Kirm ja Helga Mirka. Nad on koolis lapsele tihtipeale ka ema eest. Tänu-likkus elab küll hinges, kuid miks mitte näidata seda välja? Kuid kas eestlastes leidub tihti häid sõnu kaas-lase kohta? Usun, et kriitilise mõtte asendamine heasoovlikuga on meele-olule ja suhetele palsamiks. Miks mitte tänavate rookimise kõrval kasutusele võtta ka mõtetest "risu" eemaldamine. Ilmselt on viimast ras-kem teha. Mõttetalgute puudumise üle on kurdunud ka seoses valdade ühinemisprobleemiga. Loodame, et peagi tulevad linna ja valla inimesed kokku, et ühiselu probleeme lahenda-ma hakata. Selgeks tuleks rääkida oma hirmud, soovid ja ka teadmatus. Leili Kuuse asjalik arutus kolmest müüdist ärgitab mõtlema ja see on ju hea. Minul tekkis järjekordselt küsi-mus: "Kas teenuste eest maksja on omavalitsus või on see siiski maksu-maksja? Kas maksumaksja raha kasutatakse otstarbekalt?"

Ametnikest ja nende võimu kuri-tarvitamisest meie riigis aga on kõige kriitilisemalt kirjutanud riigikontro-

lör Juhan Parts ja talle on võimatu vastu vaielda.

Lugesin hiljuti Margaret Thatcheri mõtteid Euroopa Liidust. Ta ei poolda liitumist. Thatcheri hin-nangul võrduks Euroopa Liitu inte-greerumine enesetapuga. Euroopast ei saa kunagi midagi niisugust nagu on USA, kirjutab Margaret Thatcher raamatus "Statecraft" ("Riigivalitsemise õpetus). Ta väidab, et piü-takse luua uut Euroopat ja allianssi (liidu) sõjavägi peab kõrvale tõrjuma NATO; uus rahaühik "euro" tõrjuks kõrvale dollari ja ühtne kriminaal-kohus asendaks paljude Lääne- ja Põhja-Euroopa rahvaste aastatuhan-deid kehtinud õiguskorra. Selline Euroopa oleks klassikaline näide utoopiast, arvab Thatcher. Ta kutsub üles kriitilisemalt suhtuma Euroopa-fanaatikuisse. Tema hoiatus - "Ärgem ostkem põrsast kotis!" - oli ilmselt põhimõtteks olustverelastelegi.

Olen kuulnud ka sürgaverelaste hirmudest, et ühinemise korral kaoks kool ja kohalik kultuurielu soikuks. Samahästi võiks mitu peret panna leivad ühte kotti ja väita, et koos on kergem. "Mõelgem veel" - pole ju paha loosung!

Leole ootab kirju Mõtlejail!

OMAVALITSUSTES

Suure-Jaani Linnavalitsuses

määrati ühekordsid toetusi 13 isikule kokku 2160.- krooni.

8. aprillil

määrati teenindusmaad munitsipaalomandis olevatele Ilmatari tn 8, Jaama tn 2A, Lembitu pst 26A, Pärnu tn 4, Tallinna tn 11A, Tallinna tn 24 ja Tallinna tn 30 hoonetele;

otsustati teha aktsiaseltsile Taisto Bussid ettepanek jätta raudteejaama liinile alles kolm sõidukorda, kuna bussifirma tõstis kilomeetrihinda. Alates 1. maist sõidab buss Olustvere raudteejaama esmaspäeval 6.05, reedel 20.35 ja pühapäeval 18.15.

15. aprillil

eraldati klubile "Meelespea" 15-nda juubeli puhul tegevustoetust 3000.- krooni ning autasustati aktiivsemaid klubiliikmeid (Alvi Hansen, Elna Hansen, Jaan Jõeveer, Vaike Klettenberg, Eha Lepik, Asta Miilimäe, Aleksander-Otto Pael, Elgi Toobal, Ardi Valma, Leili Vari) linnavalitsuse tänukirjaga;

väljastati osatühingule "Suure-Jaani Hooldus" tegutsemisluba kuni 17. aprillini 2003 tegutsemiseks elamumajandusega, soojatootmisega, haljastusega, veemajandusega, teede korrashoiuga, tänavavalgustusega ja kalmistute haldamisega;

väljastati Margus Luukenile kauplemisluba "Kalda" kaupluses toiduainetega, tubakatoodetega, kodukeemiaga, esmatarbekaupadega ja lilledega kauplemiseks kuni 23. aprillini 2003. Kaupluse ruumides on keelatud kohapeal alkoholi (sh ka õlle) tarvitamine.

22. aprillil

kinnitati toimetulekutoetuse saajate nimekirja (20 perele eraldati kokku 19284.- krooni);

väljastati Heino Tikkerile ehitisluba Vambola tn 10A kinnistule elamu ehitamiseks;

väljastati Viive Udule ja Lembit Udule ühekordne projekteerimisluba ja kinnitati projekteerimistingimused Tallinna tn 44 elamu renoveerimisprojekti koostamiseks;

väljastati FIE Evelyn Paasile tegutsemisluba kuni 22. aprillini 2003 tegutsemiseks kosmeetikateenuste osutamiseks ja kosmeetikavahendite jaemüügiga.

29. aprillil

väljastati Helen Tammiste-Salonenile ühekordne projekteerimisluba ja kinnitati projekteerimistingimused Põllu 3 kinnistule kuuri ehitamiseks; määrati vähekindlustatud linnakodanikele ühekordseid toetusi (6 inimesele kokku 1600.- krooni);

Linnavalikogus

25. aprillil

lubati Suure-Jaani Gümnaasiumile kuuluv sõiduauto Mazda 626 arvelt maha võtta ja müüa varuosadena; anti nõusolek linnale ühetoalise kor-

teri ostmiseks;

otsustati korraldada linnas konkurs "Värvid linna" ja kinnitati konkursi juhend;

anti linnavalitsusele korraldus saata lohalik majade või maa-alade omanikele meeldetuletused korrastamise vajaduse kohta;

võeti vastu Suure-Jaani Gümnaasiumi arengukava aastateks 2002 - 2004;

võeti vastu Suure-Jaani linna kohanemede määramise kord.

Suure-Jaani Vallavalitsuses

09.04.2002

õigusvastaselt võõrandatud Lepamäe katastriüksus Ängi, Arjadi ja Rääka külas tagastati Hans Jürissonile, Raismiku katastriüksus Ängi külas Asta-Helene Möttusele ja Reisi I katastriüksus Sürgavere ja Kookla külas Olev Umsarele;

ostueesõigusega erastati Päraküla külas Roosi 9 katastriüksus Johannes Simuste, Roosi 7 katastriüksus Uno Kingule, Roosi 5 katastriüksus Silvia Kullamaale, Roosi 3 katastriüksus Märt Pervele, Julga katastriüksus Ängi külas Eha Kalju rannale ja Väljataga katastriüksus Reegoldi külas Ants Kuldkeppile;

anti nõusolek jätta riigi omandisse Viljandi Teedevalitsuse valduses oleva K-104 Põhjaka-Tõrva uugu-Võhma rajatise alune ja nende teenindamiseks vajalik maa;

kinnitati Sürgavere Põhikoolis 2002.a. eelarveaastaks õpilaskoha tegevuskulu arvestuslik maksumus ühe õpilase kohta 815 krooni;

kinnitati 2002.a. eelarveaastaks lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite arvestuslik maksumus ühe lapse kohta Kõidama lasteaias Traksik 1462 krooni ja Sürgavere lasteaias Vembu 1508 krooni;

FIE Karin Kasele väljastati tegevusluba alkohoolse joogi jaemüügiks Vihiküla poes.

22.04.2002

vaba põllumajandusmaa nr. 10, Kuldnoka katastriüksus Reegoldi külas erastati osatühingule Paala;

Suure-Jaani vallaeelarvesse riigieelarvest laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust üksi elavatele isikutele ja perekonnale, kelle kuu netosissetulek on alla kehtestatud toimetulekupiiri, 29 270 krooni;

kiideti heaks Sürgavere Lennuki veisefarmi asendi-õuepilaan ja väljastati Sürgavere Põllumajandusühistule projekteerimistingimused Lennuki veisefarmi rekonstrueerimise projekti koostamiseks;

OÜ Suure-Jaani Vorstitööstusele anti välja ehitisluba vorstitööstuse rekonstrueerimiseks.

Vallavolikogus

24.04.2002

kehtestati Sürgavere Põhikooli söökla kasutamisel ühe tunni eest teenuste

hinnad;

tunnistati peremehetuks Assaku majavalidus Ängi külas ja Kiigemäe majavalidus Tällevere külas;

muudeti Suure-Jaani Vallavolikogu 01.02.1995.a. määrusega kinnitatud "Suure-Jaani valla avaliku korra eeskirjad" punkti 5.16 ja sõnastati see alljärgnevalt:

"Alla 16-aastaselt alaealisel on keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 23.00-6.00. Ajavahemikus 01.06-31.08 on alaealistel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 24.00-5.00";

vaba põllumajandusmaa erastajate nimekirja kinnitati Antti Lääts, OÜ Pilkes, Margus Valdmaa. Vaba metsamaa erastajate nimekirja kinnitati Arvi Hindriks, OÜ Rääka Puukool, Raivo Zirnask, Heldur Uus, Pille Udam, Toomas Sova, Liidi Ruul, Allan Luik, Olavi Ojaste, Jüri Lember, Margus Luuken, Bruno Klettenberg, Ain Sepp, Tambet Sova, Rein Tepper, Heinu Kase, Urve Koemets, Aleksander Leemet, Kaidi Kirss, Pille Hendrikson, OÜ Helcomer, Helju Ant, Toomas Reimus, Liivi Oks, Helin Kaljura, Ülle Zirnask, Enno Subi, Hugo Leppnurm, Vilma Zirnask, Rait Zirnask, OÜ Hertlang, Arne Zirnask, Endel Sova, Aire Reimus, Priit Soonets, Heli Nilson, Reet Hindriks, Janika Ojaste, Sürgavere Põllumajandusühistu, OÜ Heitomati, Arvo Kundla ja Antti Lääts;

maareformi seaduse paragrahvis 23.1 lõikes 2 ja paragrahvis 23.2 lõikes 2 sätestatud vaba maa erastamise õigust omava isiku tingimustele vastavad Ene-Laili Pajusaar, Kalev Alle, Arvo Müil, Enno Subi, Andreas Reinberg, OÜ Pilkes, Hans Vingisaar, Rein Murik, OÜ Paala, Sürgavere Põllumajandusühistu, Aivar Kundla, Antti Lääts, OÜ Olmar, Rein Turner, OÜ Arvil, Vello Triisa, Helle Sova, Arvi Hindriks, Ene Lippus, Aarne Ots, Lembit Viilip, Arno Jõemaa, Valve Lindla, Vilma Vallas Endel Sova, Arne Zirnask, OÜ Marxwood, Pille Udam, Toomas Linnas, Elvi Tugevus ja Raivo Zirnask ning nendele määrati kokkuleppe sõlmimise tähtajaks 35 kalendripäeva;

vaba maa erastamise nimekirja ei kantud Piret Ottast ja Aime Seppiust, kuna nad ei vastanud maareformi seaduse paragrahvis 23.2 lõike 2 tingimustele;

kinnitati Osatühingu Suure-Jaani Sume 2001.a. majandusaasta aruanne;

jäeti rahuldamata Tiia Sooaru avaldus ja ei antud rahalist toetust talu tee rekonstrueerimiseks;

tehti ettepanek Suure-Jaani Vallavalitsusele anda Saratovi elamu Tällevere külas Inna Umala kasutusse eluruumi üürilepingu alusel;

otsustati lõpetada Eesti Energiaga

elektrivarustuse kokkulepped Sürgavere 10 kV elektroodkatla nr. 1 ja 2 ning elektroodkatlamaja 10/0,4 kV alajaama osas.

Olustvere Vallavalitsuses

Kinnitati toimetulekusaajate nimekirja.

Väljastati Taivo Tederile projekterimistingimused põllumajandustehnika hoiu- ja remondihoone ehitusprojekti koostamiseks.

Anti ehitise kasutusaluba Saima Kinkile kuuluvale elamule.

Kooskõlastati Olustvere alevikus Töökojakompleksi katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste nimed, pindalad ja maa maksustamishinnad ning sihtotstarbed (valla üldplaneeringu alusel).

Kooskõlastati Võivaku külas Võivaku-Luuri katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste nimed, pindalad ja maa maksustamishinnad ning sihtotstarbed.

Kooskõlastati Olustvere alevikus Olustvere Kõrgema Põllumajanduskooli kinnistu.

V maatüki katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste nimed, pindalad ja maa maksustamishinnad ning sihtotstarbed.

Anti nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks Kaido Holodile Eki mü. Mudiste külas, Oskar Reimalile Järve 8 mü. Olustvere alevikus, Jaak Kulbale Veski mü. Täaksi külas.

Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastati Ain Sepale Tohvri mü.

Määrati Ülde külas asuva sigala teenindusmaa suurus ligikaudu 1,74 ha ja piirid.

Kinnitati õigusvastaselt võõrandatud maa maksumus ja kompensatsioon Jaska A-13 talule.

Väljastati tegevusluba füüsilisest isikust ettevõtjale Tiina Uibole massaaži alal.

Vallavolikogus

Kooskõlastati Kolga-Jaani valla Võrtsjärve piirkonna üldplaneering.

Määrati auditi läbiviijaks Rimess MRI OÜ.

Pavel Kivisilla vara kompenseeriti Tiitu Urbelile.

Kinnitati Olustvere valla 2002.a. eelarve muudatused.

Suurendati valla 2002.a. eelarve tulusid 256 000.- krooni võrra ja kinnitati eelarve tulud 10 765 377 krooni

Suurendati Olustvere valla 2002.a. eelarve kulusid 256 000 krooni võrra ja kinnitati eelarve kulud 10 765 377 krooni.

Kinnitati Olustvere Vallavolikogu, Olustvere ja Täaksi Põhikooli 2002.a. eelarve muudatused.

Kinnitati majanduslike huvide deklaratsiooni esitamise ja avalikustamise kord.

Kinnitati vaba metsamaa erastajate nimekirja Tiit Heinsalu ja Ilmar Kõvatomas

15.00 Suure-Jaani kultuurimajas teabepäeva, kus osalevad ka värvifirmade esindajad. Täpsem info linnavalituse toast nr 212 - telefonil 71 382. Konkursi tingimused on tutvumiseks ka linna koduleheküljel www.suure-jaani.ee, sealtsamast võib saada ka vormikohase avalduse blanketi.

**Peedu Voormansik
Suure-Jaani abilinnapea**

“VÄRVID LINNA” NÜÜD KA SUURE-JAANIS

Meie kodulinna ilme kaunimaks muutmiseks ning majaomanikke hoonete korrastamisele ergutamiseks oleme algatanud konkursi "Värvid linna". Osaleda võivad kõik Suure-Jaani linnas ehitisi omavad isikud. Linnavalitsus võtab soovi-

avaldusi vastu kuni 31. juulini sel aastal. Oodatud on ka need, kes soovivad vaid garaazi, kuuri või ainult aknaraame üle värvida. Linna kulusid saavad kõik osalejad majale tasuta värvipassi. Konkursi toetavad värvifirmad ES Sadolin AS, AS Vivacolor ja Hermseal AS. Vastavalt kokkuleppele saavad konkursist osavõtjad nende firmade värve osta kuni 25% odavamalt. Linnavalitsuse poolt moodustatud komisjon, kuhu kuuluvad ka

värvifirmade esindajad, vaatab konkursil osalevad hooned üle sügisel ja teeb kokkuvõtted hiljemalt 15. oktoobriks. Kõige kvaliteetsemalt, terviklikumalt ja kaunimalt värvitud hoonete/hoonetega omanikud ootab preemia - 3000 krooni. Hoone värvimine on mahukas ja kallis ettevõtmine, mis nõuab teadmisi ja oskusi, vaja on orienteeruda pakutavas värvivalikus jne. Seepärast korraldame **15. mail algusega kell**

KEVADSÜNDMUSED FOTODEL

Pensionäride tantsurühm Anne-Mall Pael'a juhendamisel esitas klubi sünnipäevapeol lustakaid tantsu.

Suure-Jaani linnapea Ülo Köst annab klubi "Meelespea" president Eha Lepikule üle sümbolise pangatsheki klubi ettevõtmiste toetamiseks.

Paremalt jäid veel pildile: Salme Riivald, Leili Vari, Asta Miilimäe, Elgi Toobal.

Eesti Looduskaitse Seltsi Suure-Jaani osakonna eestvedamisel toimusid Suure-Jaanis Lembitu platsil kahel päeval talgud. 27. aprillil koristasid arvukad usinad kätepaarid platsilt igasuguse prahi. Eelneva nädala jooksul tegid Lembitu monumendi ümbruses tublit tööd OÜ Suure-Jaani Hooldus töötajad, lõigates puude võradest kuivanud

oksi ja langetades sobimatuks muutunud puud.

1. mail, kevadpühal, kogunes jälle hulgaliselt teotahtelisi inimesi lähemalt ja kaugemalt ning ühiselt istutati Lembitu platsile kaks hekki ja palju puud ning põõsaid. Üritus lõppes maitsva hernesupi söömisega "Arturi Juures".

Suure-Jaani kultuurimajas sai 23. aprillil näha Tallinna Lasteteatri Trumm esituses lustakat kogupere etendust "Vaprad pritsumehed". Pärast seda näitasid Päästeteenistuse Suure-Jaani tugikomando töötajad

nende käsutuses olevat tehnikat ja rääkisid oma vastutusrikkast tööst. Julgema uudistajad said tuletõrjeauto katusele ronida ja võimalus oli tuletõrjetornist linnale pilku heita.

FOTOD: Jaanus Siim

Kõik Eesti Lions klubid istutasid 27. aprillil puud. Meie lövid istutasid Lembitu puiesteele kaksteist kaska. Öhtul toimus Suure-Jaani kultuurimajas tulu-öhtu, kus sedapuhku alustati rahakorjandist Suure-Jaani järve ületanud silla taastamiseks.

Öhtu kõige kuumem osa oli oksjon, mille viis suurepäraselt

läbi õhtujuht Lauri Kink. Oksjonil müüdi kõige kallimalt presideendi tort - hinnaga 4 500 krooni. Vahepaladena näitasid oma oskusi võistlustantsijad Valli Rang ja Bernhard Aarelaid. Veel sai nautida Laimi Sprogise ja varieteeantsijate esinemisi. Muusikat tegi Toomas Taul.

FOTO: Endla Reimann

Sürgavere Põhikoolil on saanud juba meeldivaks traditsiooniks see, et üks koolipäev veedetakse Suure-Jaani ümbruses, tutvudes looduse ja kultuurilooliste paikadega.

Kolm aastat tagasi toimus Tagametsas huvitav metsapäev. Soomaad külastades pühendati terve päev sealsele loodusele, kirjandusele, ajaloolle. Tutvuti J. Köleri sünnikoha ja loominguuga.

Tänavu kevadine 13-kilomeetrine matkatee viis kooli 5. - 9. klassi

õpilased ja õpetajad Vanaõuelt nn "Sakala" teed mööda Kurgjale. Nooremad õpilased matkasid samal ajal Suure-Jaanist Lõhavere linnamäele.

Teel Kurgjale tutvustasid õpetajad matkarada, selle ümbruse loodust, pinnavorme, ajalugu ja C. R. Jakobsoni töid ja tegemisi.

Ilus ilm ja matkasellide hea tuju andsid osavõtjatele tubli annuse jõudu ja energiat kooliaasta viimase kuu läbimiseks.

SÕNUMID

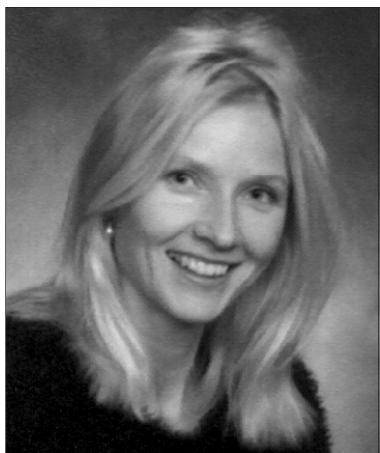

Olustvere Põhikooli 6. klassi õpilaste muljeid

Kennet Sihver: "29. aprillil käis Olustvere Põhikooli 6. klassi klassijuhatajatunnis Olustvere valla konstaabel Armin Saarits, kes tutvustas meile politseitööd. Saime igaüks mälestuseks riba politseilinti ja oma sõrmejäljed." **Erki Lebedev:** "Ole politsei sõber, mitte vaenlane. Politsei aitab alati, kui on vaja." **Mehis Kreem:** "See oli tore, mulle meeldis

väga. Saime politseiautoga sõita, sõrmejälgi võtta. Politsei võiks teinekordki tulla." **Rain Lapp:** "Sõitsin politseiautoga esimest korda. Koolivest oli seljas väga raske. Ka sõrmejälgi oli põnev võtta." **Priit Saaremäe:** "Sain palju teada politseinike tööst. Kõige rohkem meeldis see, kui meie olime klassis ja politseinik suhtles meiega õuest raadio-saatja kaudu." **Reigo Ringo:** "See esitlus oli huvitav, kuna seal näidati palju vahendeid, millega politsei töötab."

SAAME TUTTAVAKS

KATRIN KIRM - ÕPETAJA SOOMEST

Tegelikult tunnevad Katrin Kirmi paljud: ta on tunnustatud pedagoogide Aime ja Meinhard Kirmi tütar, kes on lõpetanud Suure-Jaani Gümnaasiumi kuldmedaliga, toonud kuulust ja au oma kodukoolile nii sportlike saavutuste kui ka olümpiaadi-võitude kaudu. Praegu elab ta Oulus ja on keemia-, füüsika- ja matemaatikaõpetaja Kesk-Soomes 15-tuhandelises Haukipuda valla ühes põhikoolis (on 7.-9.klassid, paralleele koguni kuni kaheksa), kus õpib umbes 450 õpilast. Märtsikuus, kui Soome koolides oli vaheaeg, viibis Katrin vanematel külas ja oli nõus Leolele rääkima oma elust.

Pühendame loo tema emale, kes

tähistas hiljuti oma juubelit.

KOOLIAASTAD SUURE-JAANIS

Suurimad eeskujud Katrinile on olnud loomulikult ta vanemad. Isa ja ema on Katrini arvates erinevad inimesed, kuid tütre jaoks moodustavad nad harmoonilise terviku: isa on nõudlik ja sihikindel, ema aga on olnud eeskujuks rahulikkuse ja tasa-kaalukuse poolest. Kuna isa oli kergejõustikutreener, käis Katrin juba 5-6 aastaselts isaga treeningutel kaasas. Alguses oli spordialaks mitmevõistlus, kuid hiljem spetsialiseerus ta odavisketele. 7-aastaselt läks Katrin õppima Viljandi Spordikooli. Ta on neljakordne Eesti meister naiste odaviskes, noortemeister aga paljudel kordadel ja erinevatel aladel. Tema odaviske tulemus 55 m ja 44 cm uue odaga püsis kaua Eesti parimana. Kooli minnes oli Katrini esimeseks õpetajaks Erika Kundla, kelle ilus käekiri on talle siiani eeskujuks. Keskkooliaegseks klassijuhatajaks oli Tiit Kitsemets, kes oli hea, asjatundlik, range ja huumorimeelne. Tiit Kitsemets suutis panna õpilased lugema vene klassikuid originaalkeeles, viis õpilasi sageli ekskursioonile. Katrini klassikaaslased olid elurõõmsad ja vemp armastavad. Tihti pandi heatahtlikult proovile noori õpetajaid, millest kahjuks pahandusi tekkis, sest huumorimeel ei olnud kahjuks kõikidele õpetajatele omane. Klassijuhataja Tiit Kitsemets seisus alati oma õpilaste eest. Keemiaõpetaja Tiina Iidla nõudlikkus ja professionaalsus ning vend Marko füüsikaõpingud mõjutasid Katrinit niivõrd, et ta asus õppima TRÜ keemia-teaduskonda, et saada keemiaõpetajaks.

ÕPINGUD SOOMES

1990. aastal, õppides kolmandal

"Meelespea" kevadtöödel

Klubi "Meelespea" on mitmel aastal teinud kevadisi koristustöid Ilmatari platsil. Sel aastal otsustati võtta koristustalgud ette jüripäeval. Lisaks juhatusel osalesid kevadtöödel ka teised klubiliikmed. Probleemiks oli oksaraisu, mida oli veetud kümnete koormate kaupa platsile ja

mis vajas ärapõletamist. Tõnis Männi kui kohusetruu ja korda armastav mees asus oksa põletama. Tööd jätkus lõkke juures mitmeks päevaks. Appi tõttasid Heino Aavik, Enna Hansen ning klubi president, kes osales töödel koguni kolmel päeval järjest.

Aitäh tublidele pensionäridele tehtu eest.

Eha Lepik

Prügipäev

11.aprillil oli Tääksi põhikooli algklassiõpilastel üks ilus prügikorjamise päev. Kell 12 keskpäeval rääkis meile Tõnu Brauer liiklusest, kuidas ohutult jalgrattaga sõita ja maanteel käituda. Et meil oleks ohutum tee peal käia, jagati igale lapsele helkuririba kää ümber panemiseks. Õpilased jagati kolme rühma, anti kätte suured prügikotid ja koristustöö võiski alata. Leidsime õllepudeleid, kommipabereid, kilekotte, suitsupakke, plastikpudeleid, jäätise- ja krõpsupakke jpm. Kahe silma vahele ei jäänud ka kummitoru, mis tassiti kää otsas mööda maanteed prügikogumispunkti. Igal õpilasel, õpetajal ja ka külaelanikul tekib küsimus, kuidas praht sattus loodust

reostama. Kas tõesti viskavad õpilased ja kohalikud inimesed sodi maha või teevad seda juhuslikud möödasõitjad läbi sõiduki akna.

Kokku saime 12 suurt prügikotti, mis olid prahti pungil täis. Õpetaja Silvaga arutasime, mida prahiga teha. Osa sodist võib põletada, osa tuleb kogumispunkti viia.

Kui kõik õpilased olid oma töö lõpetanud, läksime perekond Raudmetsade juurde, kus pakuti kommi ja morssi. Meile kõikidele meeldis päev väga. Seekord said teede ääred puhtaks, aga kas puhtus jääb igaveseks, seda me ei tea. Arvatavasti mitte, sest prahti leidub seni, kuni on inimesi, kes mõtlematult seda maha loobivad.

Marju Pärna ja Annika Pool

kursusel, avanes Katrinil võimalus minna tudeerima Helsingi Ülikooli. Kuigi õppimine Soomes pidi esialgselt kestma vaid ühe semestri, meeldis Katrinile sealne õpikeskkond niivõrd, et ta otsustas jäädagi õppima Soome. Toakaaslane Maris Jesse, kes arstiteadust õppis, töötas haiglas, et õpingute jätkamiseks raha teenida, Katrin hakkas esialgu õhtuti kaupluses tööle. Üsna varsti sai Katrin tööd õpetajana. Helsingi Ülikooli lõpetas Katrin 1996. aastal. Sama aasta augustis abiellus Katrin soomlase Juhani'ga, kes on koolituselt insener.

ÕPETAJANA SOOMES

Katrini lemmikõppeaineks on keemia, kuid tal tuleb anda ka matemaatika- ja füüsikatunde. Lisaks Katrinile on koolis veel kuus reaalaainete õpetajat - kõik mehed. Lisaks õppetööle tuleb tegeleda ka kasvatus-tööga. Lapsed ei ole enam nii sõnakuulelikud kui varem, kuid Katrinil distsipliiniga suuri probleeme ei ole. Õpilasi hinnatakse Soomes vaid kaks korda aastas, jõulude ajal ja kooliaasta lõppedes. Kümnepallisüsteemis hindamine võimaldab objektiivsemalt hinnata: neli võrdub Eestis kehtiva kahega, viis ja kuus on kolme eest, seitse ja kaheksa on neli ja 9-10 on Eesti mõistes viis. Koolis on üks eraldi klass, kus õpivad need, kes koolis millegipärast hakkama ei saa. Kui koolitee pikkus on üle 2 km, siis sõidab laps kooli ja koju bussiga. Sõidu eest maksab vallavalitsus. Soome kooliõpilastest umbes 98% on ristitud ja kuuluvad kirikusse. Usuõpetus on neile kohustuslik õppeaine, ülejäänud tudeerivad selle asemel kodanikuõpetust.

REISIMISEST

Katrin on saanud juba keskkooli-päevil reisida endises Nõukogude

Liidus, kuid eriti palju on ta maailma näinud viimastel aastatel.

Mitu korda aastas on Katrin turist, sest tema prioriteetidid elus ei ole seotud mammona korjamisega. Maailmas ringi liikudes avardub silmaring ja elu on kergem mõista. Reisid on neid abikaasaga viinud Brasiiliasse, Dominikaani Vabariiki, Costa Ricasse, Indoneesiasse, Taisse, Laosesse, Vietnami, Kambodzasse, Hong Kongi, Sri Lankasse, Haiitile, Mehhikosse, Kreekasse, Hispaaniasse, Filipiinidele, Tuneesiasse, Maltale, Türgisse. Kui Mehhikos kuu- ja päikesepüramiidide otsas seistes tunneb inimene end liivaterakesena, siis seda kallimad on hetked, mis on antud elamiseks. Alati kui võimalik, külastavad nad abikaasaga surnuaedu, sest need räägivad kohalike elanike kommetest. Näiteks Filipiinidel ehitavad rikkad hiinlased lähedase hauale majakese, kus käiakse lõbutsemas ja oma elurõõmu surnu hingega jagamas. Aasia rahvastele olevat üldse pere väga tähtis - koos elavad mitu põlvkonda ning vanemaid inimesi austatakse ja nende eest hoolitsetakse.

ELUFILOSOOFIAST

Katrin arvab, et olevik ja tulevik on inimese enda kätes, samuti õnn. Usk inimesse, headus, ausus ja töökus need on Katrini arvates peamised. Inimesed on inimesed igal pool ja Katrini arvates on iga rahva seas oma Teeled, Arnod, Tootsid ja Kiired. Positiivne ellusuhtumine, hea tervis ja sõbrad - need ongi elu alustalad, arvab Katrin Kirm. Soomes elades on Katrini kõne omandanud soomepärane aktsendi, kuid see on vaid märk tõdemusest, et iga asi jätab meisse oma mustrid. Katrinis on neid jälgi palju ja põnevaid.

Tiit Jüriado

SÜNNIPÄEVALAPS

HEIKI SAAR - 50

Seekordne juubelijutt on mehest, kellest sobiks kirjutada rubriigis "Saame tuttavaks" või "Muutjad". Oma esimese suurema juubelini on jõudnud endise "Võidu" kolhoosi esimees ja tänane äriimees Heiki Saar. Temaga tutvumisel tõdesin, et õnneks leidub meie keskel energilisi ja ettevõtlikke, kelle toel me riik edasi areneb. Kadestamisväärselt elujaatav ja pidevalt millegagi tegevuses olev Heiki Saar on sündinud 26. mail 1952. aastal Viljandis. Poisipõlv möödus Uueveski ja Kõsti kandis, Jakobsoni kooli teid tallates ning seiklusjutte maalt ja merelt lugedes. Suusaspordi ja jalgpalliga tegelemise kõrval tekkis huvi masinate ja majanduse vastu ning noor, keskkooli lõpetanud Heiki Saar soovis minna õppima EPAsse majandusteaduskonda ökonoomikat. Saatus viis noormehe esmalt sõjaväkke, kus ta

sai palju reisida. Tankikahurite ja kuulipildujate remontimine ja kontroll viis teda erinevates väeosadesse. EPAs õppides abiellus esmakursuslane Heiki Tallinnas arhitektuuri õpiva Leeloga ja peagi sündis perre poeg Kristjan, kes tänaseks on ametis rahandusministeeriumis. Ülikooliaega mahtus pereelu kõrval töö komandörina üliõpilasmalevas ja muu aktiivne ühiskondlik tegevus. Esimeseks töökohaks EPAlõpetamise järel sai Gagarini-nimeline Näidisvõhustehnikum. Ökonomistiametist edutati ta peagi varustusosakonna juhatajaks. Perre sündis tütar Kaisa (õpib praegu Pärnus majandust). Sellesse perioodi mahub parteisse astumine. Mõned aastad hiljem suunati Heiki Saar tööle suhteliselt mahajäänud kolhoosi "Võit". Kolhoosi-aastad panid aluse praegusele äritegevusele. Hea peremehena suutis Heiki Saar edendada majandit ja enam ei räägitud mahajäänud kolhoosist. Kui saabus soodne aeg talude

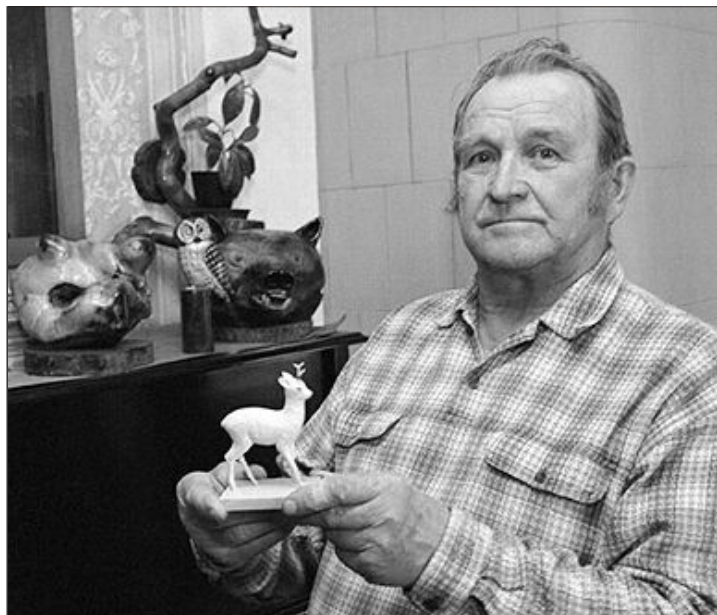
rajamiseks, toetas esimees igati talu-riikke, kes oma talu rajada tahtsid. 1990. aastal hakkas ta ka ise tegelema eraettevõtlusega. Transpordi- ja ehitusfirma "Acropolis" juhatuse esimehe töö kõrvalt jätkub tal aega kaasa lüüa reformierakonna volikogu tegemistes, Viljandi Lions-klubis käia ja olla Suure-Jaani Haigla nõukogu esimees. Koduküla Tääksi rahvas aga näeb teda koos abikaasa ja Saksa lambakoera Billiga vabal ajal jalutamamas.

Enda kohta ütleb Heiki Saar, et ta on realist, kes arvab, et üksinda Eestimaa eksisteerida ei saa ning Euroopa Liiduga ühinemine on paratamatus. Ka arvab ta nagu enamik tegusaid inimesi, et praegusel ajal ei piisa vaid viiepäevasest töönädalast, et edu saavutada. Suureks sooviks on tal veel edasi õppida.

Soovime juubilarile tervist ja soovide täitumist!

Tiiu Jüriado

MUUTJAD

Muusik, Õpetaja, Aednik, Looduseuurija

ENDEL LEINSOO, MUUSIKA JA Z.FIBICHI POEEM

On esmaspäeva päikeseline hommikupoolik. Toas laua taga istuvad kaks inimest: üks naine, küsija, ja teine küsitletav, mees, kes on toonud äsja teisest ruumist raadio ja maki-lindi. Ja peagi kõlab mandoliini-orkestri esituses kaunis muusikaline poeem. See on mehe lemmikhelitöö: sügav ja rikkalik nüanssidega nagu ta enda elu, millest on seal laua taga räägitud juba pikalt. Küsija taipab, et tema ees istuv mees, kes on mõjutusi saanud Viktor Masingult, Erik Kumarilt, Artur Kapilt, Mart Saarelt, Gustav Ernesaksalt, Egon Rannetilt, Heino Veldilt kui suurelt sõbralt, Juhan Smuulilt, Vigala Sassilt jne (ta on nendega ka vahetult suhelnud), on kõige mitmekülgsem inimene, kellega ta seni on kohtunud, kellest kirjutatud. Usutleja on saanud teada mitmeid fakte: lubamatult unarusse on jäetud endised pedagoogid, kelle

eeskujul ja toel on üles kasvanud palju toredaid inimesi; lühikesse artiklisse ei ole võimalik mahutada kõike, millest tuleks kirjutada ja viimaks - kas asjaarmastajast ajakirjanik suudabki temast vääriliselt kirjutada? Muusika on imekaunis: rahustav ja samas kummalist jõudu andev. Voo-gavad kurblikud helid ja aknast avanev vaade täiendavad pilti Endel Leinsoost, kes on mitmeid aastaid laulnud Gustav Ernesaksa koorijuh-tide kooris, õpetanud sadadele noor-tele selgeks pillimängu, mandoliini-orkestri juhina toonud koju ülevaa-tustelt 34 aasta jooksul laure-aaditiitleid ning kes praegugi väidab, et muusiku elukutse on parim.

ENDEL, AED JA AIATARKUSED

Nuutre küla ei ole suur. See on osaliselt linnaga kokku kasvanud. Linna piiridest välja jõudes algabki lagedam külamaastik aiaga, mille eest hoolitseb Endel. Piltlikult öeldes on sealt istikuid jagunud mitme suure metsa ja lugematute aedade tarvis. Kunagi kasvatas Endel koos perega ligi kolmesadat eri nime-tusega taime, praegugi on neid seal päris palju - 50. Tema aiast saab osta

mägi-männi, ebajasmiiini, madala enela, Jaapani nulu, tuhkpuu, viir-puu, jalaka, granaatpihlaka, püra-miidelupuu, aroonia ja paljude teiste tuntud ja vähemtuntud taimede istikuid. Endli juurest ahkuvad inimesed teadmiste pagasiga, mida ei saa ühestki raamatust. Näiteks kiidab Endel tuhkpuud kui parimat heki-taime. Tema kogemuste põhjal muu-tub teatud aja pärast väga tülikaks viirpuu- ja kuusehekk, mis tuleb lõ-puks koguni välja juurida. Hekina aastaringset ja head kaitsvat võoraste pillkude eest andvat püramiidelu-puud. Arooniahekk aga kaitsvat kõi-ge paremini koduõue siis, kui maja lähedal on tolma maantee. Endlit on kutsutud nõustama paljudesse aeda-desse ja temalt on nõu käinud küsi-mas isegi professorid. Leinsoode koduvärvaga tugipostidelt vaatavad vastu matkaradadelt kaasa toodud ja skulptuurideks kujundatud huvita-vad figuurid.

ENDEL JA LOODUS

Looduses huvitab Endlit ka see, mis ei ole silmaga nähtav. Veesoonte leidmiseks on tal lauasahtlis traadid ja nedega määrab ta taimedele sobiva kasvukoha kerge vaevaga. Leinsoode maja on seest nagu muuseum või kunstitempel. Ühe toa võtab enda alla suur talumakett, mille valmistamiseks kulus kaks aastat. Selle ma-

keti ja teiste figuuride tegemine nõu-dis lugematuid rännakuid loodu-esse. Koos abikaasaga tariti metsast välja suur ja raske kännujuurikas, millest valmis hiljem pilkukoitev lillepostament. Aukirjad ja raamatud riulil aga räägivad sellest, et Endli ornitoloogilist ja fenoloogilist tege-vust on hinnatud kaugemalgi kui Eestis. Moskva Teaduste Akadeemia geograafiaühing on tunnustanud te-da koguni kolme aukirjaga. Loodus-käikude tulemusena on Leinsoode abielupaari abiga apteekidesse saa-detud mitmeid tonne erinevaid ravimtaimeürte. Rännakud on teda vii-nud kõikjale üle endise Nõukogude Liidu. Paadimatkad mööda Leenat, Jenisseid ja teisi suurimaid jõgesid ning muud reisid on avardanud tead-misi ja kasvatanud mõistvat suh-tumist kõikide rahvuste vastu.

Endli kodu koos temaga on otseku elav loodusõpik, lisaks saab kuulda jõuduandvat muusikat ja antakse tarku nõuandeid.

Tiiu Jüriado

Endel Leinsoo talumakett on otseku omaette väike maailm

KOLM MÜÜTI

1. "TASUTALÕUNAD"

Räägitakse, et tasuta lõunaid ei ole. Kõik on ilmselt seda lauset kuulnud, kuid ometi ei pruugi me aru saada, et jälle kord on tegemist "lõunaga". Oleme harjunud, et mõni asi lihtsalt on olemas: et teed lükatkse lahti, linnades põleb pimedal ajal tänavavalgustus, kultuurimajades tegutsevad ringid, kõigil on võimalus külastada avalikku raamatukogu ja internetipunkti, lapsed saavad käia lasteaias jne. Paljuga oleme harjunud. Kõik see maksab midagi. Kui raha ei küsita otse teenuse tarbijalt, siis on tavaks rääkida tasuta asjadest. Tegelikuses on maksja olemas ja tihtipeale mitte kaugel - maksjaks on omavalitsus. Mis maksavad siis mõned nendest teenustest, mida inimesed on harjunud tasuta saama? Suure-Jaani Gümnaasiumis õpib 503 last. Aastas maksab ühe lapse õpetamine 12 102 krooni. Osa sellest rahast tuleb riigilt (7566.-), osa omavalitsuselt (4536.-). Väiksemates koolides on enamasti kuld suuremad: 119 õpilasega Olustvere Põhikoolis näiteks kulub õpilase kohta aastas 18 994 krooni (riigi osa sellest 10 426 krooni, omavalitsuse osa 8568 krooni). Nimetatutele lisanduvad rahad kapitaalremondiks ja ehituseks, mis võivad aastate lõikes suures ulatuses kõikuda. Suure-Jaani lasteaias "Sipsik" on omavalitsuse kulu lapse kohta aastas 13 680 krooni. Sellele lisanduvad veel lapsevanemate väljaminekud: kohatasu 100 krooni kuus ja toiduraha (umbes 9 krooni toidupäeva kohta). Kõidama lasteaias maksab lapse koht omavalitsuse jaoks 17 544 krooni, Sürgavere lasteaias 18 096 ja Olustvere lasteaias 15 306 krooni. Seega saab iga lasteaias käiva lapse pere (kodus kasvava lapse perega võrreldes) olulisel määral rahalist abi. Kooli- ja las-

teaia osas arvlevad omavalitsused omavahel. Maksmise aluseks on registrijärgne elukoht, s.t. et teenuse eest maksab lapse elukohajärgne omavalitsus.

Kultuuriteenuste osas seadused sellist arvlemist siiani kohustuslikult ette ei näe. Avalik raamatukogu ja internetipunkt on avatud kõigile soovijale ning ka kultuurimajas ei ole kohamaksumuselt siiani räägitud. Ometi on ka nimetatud teenuste osutamise seotud teatud kulud. Suure-Jaani Linnaraamatukogus on aastavahetuse andmetel 1163 lugejat. Neist 54,3% Suure-Jaani linnast, 36,7% Suure-Jaani vallast, 3,7% Vastemõisa vallast, 2,4% Olustvere vallast ja 2,9% teistest omavalitsustest. Raamatukogu ülalpidamine, ilma raamatute soetamise rahata, maksab omavalitsusele ühe lugeja kohta 321 krooni aastas. Raamatute, ajakirjade ja -lehtede soetamiseks annab riik raamatukogule sel aastal 62 100 krooni, Suure-Jaani linn 43 000 krooni ja Suure-Jaani vald 15 000 krooni, so kokku 103 krooni lugeja kohta aastas.

Suure-Jaani Kultuurimaja ringides (mudilaste loomeringist kuni ansambli "Meelespea") tegutseb kokku 150 inimest. Neist 54,0% Suure-Jaani linnast, 32,7% Suure-Jaani vallast, 3,5% Vastemõisa vallast, 3,3% Olustvere vallast ja 6,7% teistest omavalitsustest. Omavalitsuse kulud ühe ringiliikme kohta on 1860 krooni aastas. Kultuurimaja poolt korraldatavate ürituste läbiviimiseks saadi eelmisel aastal Kultuurikapitalilt 70 000 krooni ja teistelt toetajatelt kokku 38 000 krooni (s.h. Suure-Jaani vald 9500 ja Olustvere vald 2000 krooni). Nimetatud toetused on võimaldanud korraldada vaba sissepääsuga üritusi ja hoida pilethindu suhteliselt madalal.

2. "HOOPIS TEINE RAHA"

Tihti kuulen öeldavat, et mingi raha elarves on "hoopis teine raha". Näiteks riigi poolt õpetajate palkadeks ettenähtud raha, investeringuteks eraldatav raha jne. Ei ole teist raha, on vaid teises kohas/teisel tasandil jaotatav raha. Jaotatakse ju ikka vaid ühte (valitsussektori) raha. Valitsussektori (keskvalitsus ja omavalitsused) käsutuses olevad summad laekuvad suures osas maksudest. Kui maksukoormust ei tõsteta, saab kogu jagatava raha hulk suurendada vaid siis, kui kasvavad summad, millelt makse makstakse. Enamik Eesti omavalitsustest saab toetust riigieelarve toetusfondist. Ka sel juhul on riik tegelikult vaid tulude ümberjagajaks tugevama ja nõrgema tulubaasiga (kusjuures tulubaas moodustub omakorda vaid teatud "mängureeglite" kohaselt) omavalitsuste vahel. Näiteks toetus koolide kulude katmiseks (õpetajate palkadeks) tuleb ikka valitsussektori rahakotist ja kui see summa on suurem, siis ilmselt mingi teine summa on väiksem. Ühte osa valitsussektori rahast jagatakse omavalitsustele investeringuteks. Seegi jagamine toimub omavalitsusest kõrgemal, olgu jagajaks ministeeriumid, maavalitsused või omavalitsuste liidud. Seega saab pea iga piirkond kokkuvõttes n.ö. riigi raha, millest osa kasutamist käsutab oma äranägemise järgi kohalik omavalitsus (maksab palka lasteaiades, raamatukogudes, kultuurimajades, majandab koole, teeb heakorratoidid, korstab teid, korraldab vanurite koduteenindust ja hooldamist, remondib, ehitab jne) ning millest teise osa kasutamine on juba eelnevalt otsustatud. See oleks piltlikult nagu raha jagamine perekonnas, kus vanemad on määranud, et teatud osa oma sissetulekust annavad nad lapsele taskurahaks ja laps võib selle eest endale ise vajalikku või meele-

pärast valida, teatud summa antakse aga lapsele koolilõuna, viiulitundide või millegi muu konkreetse eest tasumiseks. Kui viiulitunnid kallinevad, võib juhtuda, et tuleb taskuraha vähendada.

3. "SUURVAENLANE"

Pärast 11. septembri sündmusi nenditi, et ameerika rahva ühtekuuluvus on tunduvalt tõusnud, sest inimesed on leidnud ühe tugeva vaenlase. Senini olla vaenlaseks olnud oma riigi valitsus. Ilma vaenlaseta aga ei saavat üks rahvas hakkama. Vahel tundub ajalehte ja internetikommentaare lugedes, et ka hoopis lähemal on selline vaenlane leitud. See on ametnik. Ometi on just ametnik see, kelle olemasolu (ütleilse ja konkreetse persoonina) iga valimisealine kodanik mõjutada saab. Varsti on käes kohalike omavalitsuste valimised. Inimesed valivad endale kohaliku elu korraldajad, volikogude liikmed, parimad ja usaldatavamad, kes kohaliku elu nende meelepäraselt korraldavad. Volikogude liikmed omakorda valivad parimad ja sobivaimad linnapead/vallavanemad ja valitsused. Valivad eeldatavasti inimesed, kes nende poolt tehtud otsused kõige paremini ellu viivad. Linnapead ja vallavanemad nimetavad teenistusse ametnikud. Kas tõesti kõige kehvemad? Igaüks, kes läheb valima ja see, kes ei lähe valima (jättes seega otsuse tegemise võimaluse kellelegi teisele), võiks eelkirjeldatud seostele pisut mõelda. Siis poleks pärast põhjust kurjustada, et nad on seal kõik "sellised". Või tuleb tõdeda, et enamik kogukonnast soovib elu teisel viisil korraldada, kui see minule meeldib. Asjad, mille kohta esmapilgul näib, et neid muuta ei saa, on tihti üsna lihtsalt muudetavad. Vahel piisab vaid liblika tiivalöögist teisel pool planeeti ja maailm pole enam endine.

Leili Kuusk

AJALOORADADELT

SUURE-JAANI PEETRUSE JA PAULUSE KIRIK

Suure-Jaani (varem Olustvere) apostlik-õigeusu kogudus on asutatud 1847. aastal. Juba järgmisel aastal ehitati kroonu kulul puukirik Olustverre Papiorgu. Kirik oli kiiruga ehitatud ja vajab hiljem pidevalt remonti. Ehituse toetajaks oli Paul von Fersen, kelle maale kirik ehitati. Fersen oli luteri usku, kuid tema poeg Nikolai ristiti õigeusku. Huvitav asjaolu on see, et viimane Olustvere krahv Nikolai von Fersen oli keiser Aleksander II ristiisa. 1848. a kuulus kogudusse 903 registreeritud liiget. Tol ajal oli Olustvere kohaliku elu keskuseks: siin oli 1913. aastani vallamaja, mõisa kõrts ja kihelkonnakoolid. Suure-Jaani alevist sai tähtis elukeskkond alles hiljem. 1850. a rajati Reegoldisse õigeusu surnuaed, mis asus mõni kilomeeter kirikust eemal. Sinna maeti õigeusulisi kuni 1911. aastani, mil avati Suure-Jaani õigeusu kalmistu. Kiriku kõrval tegutses kuus kooli, neist üks kihelkonnakool Olustveres ja viis abikooli (Taevere, Epra, Vastemõisa, Olustvere ja Kaansoo). Koolid olid kõik väikesearvulised, kuid pakkusid konkurentsi luteriusu

kihelkonnakoolidele. 1891. a õppis neis koolides kokku 155 last. 1904. a eraldus Olustverest Kaansoo kogudus, mis Püha Sinodi määrusega kuulutati iseseisvaks. Kogudus asus eramajas ning kandis püha preester-märter Issidori nime, selle juures tegutses kaks kooli. 1925. aastani teenis Kaansool Joann Kolokolov. Pärast tema surma aga asetäitjana Suure-Jaani preester Mihail Pihlak, hiljem Viljandi preestrid. Kogudus oli väikesearvuline ning endale kirikut ega kalmistut ei ehitanud. 1906. a kuulus kogudusse 472 registreeritud liiget, 1920. a aga juba ainult 334 liiget.

Teise maailmasõja ajal kogudus lõpetas oma tegevuse. 1905. a massirahutused puudutasid sellegi kandi rahvast. Tegutseti üpriski aktiivselt. Olustvere rahvas pidas koosolekut, kus muuseas võeti vastu nõudmised, et Olustvere mõisa piiritusetehas lõpetagu tegevus, krahvi metsad antagu rahvale üle ja Olustvere mõisa park muudetagu rahvapargiks. Üheks mässajate eestvedajaks oli õigeusu kooliõpetaja Janson. Mässu mahasurumiseks saadeti karistus-salk. Mässajad võeti kinni ja saadeti Viljandisse. Viljandi ülempreester N. Bezanitski päästis Olustvere mehed hukkamisest sellega, et saatis kuber-

nerile telegrammi vastavasisulise palvega. Mässajaid kaitses ka kohalik preester Dionisi Välbe, kes samuti oli omavoli vastu.

Praegune kivikirik on ehitatud 1906. - 1908. aastatel, materjaliks kohalik maakivi ja punane tellis. Jumalakoda õnnistati sisse 14. aprillil 1908. aastal. Pidustustest võttis osa Viljandimaa praost Nikolai Lusik koos kaheksa preestri ja kahe diakoniga, laulis kohalik kirikukoor ja Kaansoo kirikukoor. 1921. a müüdi Olustvere vana kirikuhoone enam-pakkumise teel maha. Uus omanik lammutas selle ja ehitas materjalist Suure-Jaani elamu. Puukirikku asukohta tähistab rauast mälestusrist Papiorus. Suure-Jaani kogudus oli

kunagi jõukas: 1906. a oli selles 1809 registreeritud liiget. Sõjad ja küüditamised aga tegid oma töö ning tänaseks on kogudus välja surnud. Kirik seisab tühjana juba üle kümne aasta ning lihtsalt laguneb. Õigeuskuristitud vanureid maetakse luteri usutava järgi, muud võimalust ju ei ole. Kiriku kujusein õnnestus päästa lagunemisest ja rüüstamisest. Korras-tatuna asub kujusein Haapsalu Maria-Magdaleena kirikus, kus kõlab taas kirikulaul ja tegutseb Eesti õigeusu kogudus.

(järgneb)

Sergei Seleznev, EAÕK Valga p Issidori kirikuvanem

Rahvakeeli Vene kirik umbes 1908. aastal

POSTKAART: erakogust

KUU KÜSIMUS

Kes võiks olla Aasta Ema teie omavalitsusest?

Maie Käba, Suure-Jaani Valla sotsiaalnõunik: "Neid inimesi on päris palju, kes praegusel ajal, mil vähe lapsi sünnitatakse, võiksid kõik olla tähelepanu all ja lugupeetud. Sürgaverest näiteks **Kati Mändul, Liit Tammist, Ülle Ots, Silja Mikk ja Aili Soopa** ning Munsilt **Helle Kütt**; Kootsilt **Urve Peterson ja Aive Lepik**; Lõhaverest **Tiiu Klettenberg**; Vihi külast **Urve Urbel** ja Nuutre külast **Valli Voormansik**. Neil kõigil on vähemalt neli last ja nad on ka oma pereeluga eeskujuks."

Mari-Liis Kõuts, Olustvere Valla sotsiaalnõunik: "Meie esitaksime Aasta Ema kandidaatideks neli ema. **Anu Kilki** on kõrgema haridusega Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli õpetaja. Anu hobi on kokandus. Ta on väga hea perenaine. Ühiselt käiakse suviti reisimas, teatris, spordivõistlustel. Isa on nii Tääksi kui ka Olustvere Põhikooli kehalise kasvatuse õpetaja (on ka klubi Staier jooksja). Nad on väga kultuurilembelised, peavad lugu spordist, löövad kaasa kohaliku elu edendamisel. Peres kasvab kolm poega. Teise kandidaadina nimetan **Maie Saaremäed**, kes on Olustvere Põhikoolis koristaja. Ta on väga tragi, töökas ja oma lapsi armastav pereema. Emal on unistus oma majast suure aia ja koeraga. Praegu elab pere Olustveres 4-

toalises korteris. Isa Jaak on remondimees.

Peres kasvab neli last. Ühiselt käiakse metsas marjul ja esimesi sinililli noppimas, suvel vanaema juures heinal ja mere ääres suvitamas. Osaleti ka televisioonis lastesaates. Kolmas kandidaat **Raina Aleksandrova** on ema, kes aina õpib. Ta lõpetas kaugõppe teel pooleli jäänud põhikoolihariduse ja praegu on ta Täiskasvanute Gümnaasiumi 10. klassi õpilane. Ema peab pere kõige suuremaks väärtuseks lapsi. Neil on oma maja, kus kõik tööd tehakse alati koos: kevadised koristustööd maja ümber, puude lõhkumine või aiamaa koplamine võetakse ette ühiselt. Koos isaga ehitasid poisid koduõue mänguväljaku. Nende peres ei teata, mis on naiste ja mis on meeste töö. Emal on käed lahti iga töö peale. Peres kasvab viis last.

Agnes Kurg on Olustvere Põhikooli muusikaõpetaja, praegu väiksema lapsega kodus. Väga energiline ja nõsoe õpetaja. Nad laulavad abikaasaga (Tõnu Kuk, graafikukunstnik) Lehola kooris. Nende pere hobiks on muusika. Laulu ja pillimängu armastavad kõik pereliikmed. Pole vist liiast öelda, et enne hakkavad selle pere lapsed laulma kui rääkima. Iga lapse sünni puhul istutatakse aeda puu. Ema on lastekooride juhendajaks ja klaverisaatjaks ning on kirjutanud ise laule Olustvere lasteaiale ja

põhikoolile. Ei ole mõeldav mardi-, kadripäeva või stiilija pargipidu ilma Agneseta. Nende neljalapseline pere elab raudteejaama alevikus, vanas puumajas."

Aave Toomsalu, Suure-Jaani linna sotsiaalnõunik: "Taasiseseisvunud Eestis on tunda laste muretsemisel ettevaatlikkust. See on igati mõistetav, kuna puudub turvatunne. Iga lapse kasvatamine on vanematele vastutus ja kohustus. Suure-Jaani on väikelinn, kus elanike arv on aasta-aastalt vähenenud. Pole palju neid peresid, kus sirgumas lapsi rohkem kui kolm. Kokku on neid peresid 13 ja nad on valdavalt tublid ja väärikad inimesed. Igapäevases rutus me tavaliselt ei mõtle sellele, et ema on pere kaitseingel, kes on alati laste jaoks olemas. Tema olemasolu tundub enesestmõistetavaim kõigist lihtsatest asjadest. Öeldakse, et hea kasvatuse mõju on tunda ka siis, kui vanemaid kohal ei ole ja nii see kindlasti on. Kuigi kõik oma lastest ja kodust hoolivad emad vääriwad lugupidamist ja tähelepanu, soovin ma seekord esile tõsta neid emasid, kes on suutnud kodusoojust pakkuda kaheksale või seitsmele lapsele. Räägime täna neist, jättes kõrvale kummalise statistika, mis arvab pere hulgast välja täiskasvanud lapsed. Emade tööd ja pühendumust oma lastele ei ole võimalik statistiliselt käsitleda ja pere kasvatustöö tulemusi

saame me hinnata alles siis, kui näeme, milline inimene on lapsest kasvanud. **Elle Tints** on üles kasvatanud kaheksa last. Aeg on kiiresti läinud, enamus lastest on juba täiskasvanuikka jõudnud ja oma eluteele asunud. Kindlasti ei ole laste kasvatamine kerge olnud, kuid toimetustes on püütud elada oma põhimõtete kohaselt - tulla ise toime.

Laivi Otsal on seitse last, neist neli on veel iga päev kodus ja õpivad Suure-Jaani gümnaasiumis. Peres hinnatakse tööd, sest suures peres ei oleks teisiti mõeldav. Töökad ja spordilembelised on kõik lapsed. Millist pingutust nõuab toimetulek, seda teavad vaid pereliikmed ise.

Tiiu Sild on samuti olnud tubli ema oma seitsmele lapsele. Käsitööarmastus ja töökus on aidanud perel rasketel aegadel toime tulla. Oma tee leidmine ei tule kellelegi kergelt, seda parem on, kui pereliikmed on kokkuhoidvad ja üksteist toetavad. Iga ema soovib endast anda paremat ja loodab, et lastest sirguvad eelkõige väärikad inimesed. Oleme pärit lapsepõlvest, sealt kujunevad meie arusaamad ja hoiakud. Märkamatult oleme omandanud oma vanemate tööepidamised ja ellusuhtumise, kuigi sellest aru saada võime alles siis, kui oleme ise kord emad.

Soovin ilusat emadepäeva ja jätkuvat südamesoojust nii emadele kui ka vanaemadele."

OMA-LOOMINGUT

Tuule jutustus

Millest jutustab tuul kas möödunud hetkest praegu tulevast ajast kas ööbikust pühal pärnapuul talupoja akna all või üksikust uitajast hilisel öhtul metsateel kus tuul kohiseb puude ladvus ja lehed langevad... tuule jutust sai laul sai viis mis elab ka siis kui enam metsa ei ole, ei tule kui linnapargis vaid pärnade lõigatud tüveköndid kas siis veel jutustab tuul vaikse kohinaga või muutub ta maruks keset lagedat julma laastamist

Benita Lainela

***

Vanaema laul

Tuul tõuseb - ja kaob.
Vihm sajab - ja kaob.
Päev algab - ja kaob.
Aeg saabub - ja kaob.

Soov tuleb - ja kaob.
Laul kajab - ja kaob.
Õnn viibib - ja kaob.
Kõik kadub kord kaob.

Sina jää. Las ma räägin Sul kuidas mul läeb.
Sina jää. Las veel kõlab Su hea selge hääl.
Sina jää. Las ma ütlen, mis südame peal, Las ma soovin Sul teed sealpool head.

Valgus murdub - ja kaob.
Tee rohtub - ja kaob.
Kevad tuleb - ja kaob.
Hetk möödub - ja kaob.

Palun ütle, Sa tead!
Soovin Sul kõike head.
Palun alati jää, palun, enne kui läed!

Marek Sadam

Eelteade Sürgavere piirkonna rahvale!

SÜRGAVERE
KODUKANDI PÄEV
TOIMUB
15. JUUNIL 2002

Täpsem info ilmub järgmises "Leoles"

KOOMIKS

JOONISTANUD: Priit Ots

Sinule!

09. mail	12.00	Eakate pidu Paala Rahvamajas
15. mail	15.00	Linnavalitsuse teabepäev "Värvid linnal!" Suure-Jaani km
18. mail	19.00	"Meelespea" puhkeõhtu Suure-Jaani km-s
26. mail	09.00	Pärnumaa ekskursioon: Kilingi-Nõmme laat ja lemmikloomatalu külastus. (Paala rahvamaja)
31. mail	13.00	Lastekaitsepäeva üritus "Muinasjuturadadel" Suure-Jaani linna lauluväljakul
02. juunil	18.00	"Laulge kaasa" telesaate salvestus Suure-Jaani linna lauluväljakul
juuni esimene nädal:		liiklusohutuse päev Paala rahvamaja pargis

TÄNUVALDUSED

Suure-Jaani kodutütred ja nende juhid tänavad proua Tiina Soolot ja tema töökak kollektiivi, kes käisid õpetamas kodutütardele lillesaadet.

Eesti Looduskaitse Seltsi Suure-Jaani osakond ja Suure-Jaani Linnavalitsuse tänavad naisteklubi "Mari", Keskerakonna Noortekogu S-Jaani klubi, pensionärideklubi "Meelespea", Päästeteenistuse S-Jaani tugikomandot ja kõiki teisi tublisid Lembitu platsi koristus- ja haljastustalgutel osalejaid. Suur aitäh härra Rein Valdmaale ja kohvikule "Arturi Juures" maitsva supi eest talgupäevade lõpetuseks.

Jaanus Siim
Eesti Looduskaitse Seltsi
S-Jaani osakonna esimees,
Ülo Köst
Suure-Jaani linnaapea

**ÕNNITLEME
SÜNNIPÄEVALAPSI!****SUURE-JAANI LINN**

JAAN PUDEL	21.05.1908	94
PAULINE MÄGI	14.05.1911	91
LEIDA RUUSAKINK	03.05.1912	90
ANNA SAMUEL	16.05.1913	89
LINDA TIRUSSON	09.05.1914	88
MEETA BAKHOFF	07.05.1915	87
REIN KUTSAR	24.05.1917	85
VAIKE KUTSAR	05.05.1918	84
HILJA-ALISE ÖRD	04.05.1921	81
JOHANNA ANDERSON	22.05.1921	81
VÄINO NÖMMELO	22.05.1927	75
HELVE AASAV	24.05.1932	70
ENDEL VAHTRA	27.05.1932	70
ELGI TOOBAL	06.05.1937	65
AIME TEPPER	28.05.1937	65
RAHULEID VANDRECHT	31.05.1937	65
HELGA MIRKA	09.05.1942	60
LINDA KUKK	26.05.1942	60
JÜRI LEMBER	07.05.1947	55
JAAN KOHV	25.05.1947	55
MAIRE REIMAND	01.05.1952	50
REIN MÄGI	08.05.1952	50
MATI RIIVALD	16.05.1952	50
LINDA REILE	28.05.1952	50

SUURE-JAANI VALD

ELLA RÕUK	19.05.1905	97
ANETTE VIILIP	25.05.1906	96
SELMA ROHTLA	17.05.1916	86
AMANDA SOOSAAR	08.05.1917	85
SALME-JOHANNA VIILIP	17.05.1917	85
SELMA PÕDER	30.05.1919	83
ERMILDA BREIZ	19.05.1921	81
HELGI TÄHTLA	29.05.1927	75
HILJA STROO	03.05.1927	75
SAIDA PÕLDUR	11.05.1932	70
LEILI MAISALU	13.05.1932	70
LEIDA KIVISILD	12.05.1932	70
VAMBOLA LEHTVEER	06.05.1932	70
LAINA LEITER	26.05.1932	70
VAIKE POST	02.05.1932	70
MEIDO KIMMEL	09.05.1937	65
ANTS SEPP	06.05.1937	65
ANTS TÜRNER	23.05.1937	65
ALDUR UUS	14.05.1942	60
MAIE TAMMAI	15.05.1942	60
MAIE MÄERAND	19.05.1947	55
MAIE PAJULEHT	09.05.1947	55
JAAN ADAMSON	19.05.1947	55
KALJU KASKPEIT	12.05.1947	55
KALJO VAARIK	12.05.1952	50
HELLE VIST	04.05.1952	50

OLUSTVERE VALD

MARTA RAJASAARE	16.05.1920	82
MAIDU EHALA	02.05.1947	55
HENNO OSTRAT	01.05.1952	50
HEIKI SAAR	26.05.1952	50

**SUURE-JAANI LIONS KLUBI
TÄNAB TULUÕHTU TOETAJAJAID:**

Sakala Saeveski AS
Taisto Bussid AS
Saunax AS
Rääka Puukool OÜ
Mets ja Puu AS
Akropolis AS
AS Lemeks MT
Renotek OÜ
ON 24 Mööblipood
Eesti Hõõvelliist OÜ
Toom Tekstiil OÜ
Viljandi Teedevalitsus Vöhma prk
Oriflame
FIE Jaanus Siim
Olavi Ojaste
Ants ja Linda Türner

Eesti Looduskaitse Seltsi
Suure-Jaani osakond
Korraldab laupäeval, 25. mail
HOBUMATKA
mööda Sakala teed Kurgjale.
Osavõtuks registreeruda
hiljemalt 20. maiks
telefonil (043) 71 483 Asta Miilimäe.

VABANDUS

Eelmises Leoles avaldatud Suure-Jaani kihelkonna esivanemate nimekirja on sattunud eksitav viga. Teist korda kirjutatud Vastemõisa tuleb lugeda Sürgavereks. Nimed, alates Abraham, Allik Allmann (Allman) jne ... kuuluvad Sürgavere valla inimestele. Kui leidsite, et nimekirjadest puudub mõni nimi, siis arvestage asjaoluga, et tegemist on nimedega, mida pandi 19. sajandil, mitte varem ega hiljem.

Trükikoja vea tõttu on sattunud mitu viga aprillikuu sünnipäevade laste nimedesse. Palume väga vabandust, et nimedest on puudu mõned tähed.

Ohtlike jäätmete

(värvid, õlid, akud, patareid, väetised, päevavalgustuslambid jne) kogumine

Olustvere territooriumil

toimub mai lõpus 2002
(aeg täpsustatakse)

Palume aktiivset osavõttu!

Õnnitleme**lapse sünni puhul!**

Eve ja Rainer Klettenbergil
sündis 24. märtsil tütar **Madli**

Kristi Leitenil sündis 11. aprillil
tütar **Helena**

INFORMATSIOON

Suure-Jaani linnas pakuvad prügiveo teenust järgmised firmad:

Viljandi Linnahooldus AS, informatsioon telefonil (043) 55 023
RAGN-SELLS Eesti AS, informatsioon telefonidel (07) 301 770 ja
(0) 800 2800.

Ohtlike jäätmete kogumispunkt asub Oja 2B (AS Taisto Bussid territooriumil).

Vastuvõtt toimub kolmapäeval kell 15-18 ja laupäeval 11-14.

OLUSTVERE PÕHIKOO**KUULUTAB VÄLJA KONKURSI**

poiste kehalise kasvatuse õpetaja (6 tundi nädalas)
poiste tööõpetuse õpetaja (6 tundi nädalas)
ametikohtadele alates 2002/2003. õ.-a.

Avaldus koos CV ja haridust tõendava dokumendi koopiaga saata 24. maiks aadressil:

Olustvere Põhikool, Olustvere sidejaoskond, 70401.

Info tel. 74 393; e-post: opk@alex.vil.ee

Teated

Kõidama lasteaed "Traksik" võtab vastu lapsi alates vanusest 1 aasta 3 kuud.

Samas soovib lasteaed "Traksik" osta lõhutud küttepuid.

Lähemaid teateid saab telefonidelt 71 237; 72 218; 052 28 121.

Müüme ja ostame küttepuid
Tööstuse tn 6 Tel 051 67 723

Fotograaf Jaanus Siim teeb Suure-Jaanis, Köleri tn 3 ateljeefotosid dokumendipildist perepildini. Eelnev kokkulepe telefonidel (043) 72001 või 051 78 704

† Mälestame

Paula Enner	22.12.1919 - 01.04.2002
Ruth Veidenbaum	12.12.1940 - 06.04.2002
Leida Kimmel	15.07.1916 - 08.04.2002
Ljubov Tõkke	06.11.1916 - 08.04.2002
Veera Koodres	12.01.1916 - 21.04.2002
Leonhard Schinmann	01.03.1923 - 21.04.2002
Jüri Kimmel	25.06.1908 - 28.04.2002
Ants Mikk	02.07.1948 - 01.05.2002
Nadezda Noorkõiv	22.05.1910 - 06.05.2002

OÜ LANDEKER OSTAB

kasvatav metsa ja metsamaad
hind kuni 60 000 EEK/ha
Tasu kohe!
Tel. 051 79 866; 051 10 415
Fax 06335576

e-mail: leole@vald.s-jaani.ee
<http://www.suure-jaani.ee/leole>
Reklaamkuulutuse hind: firmal 150.- kr., eraisikul 15.- Kr.
Reklaami ootame kuni 1. kuupäevani.
Toimetusel on õigus artiklite teksti redigeerida lühendada.

Toimetaja:
Tiit Jürjado tel. (043) 71 580
Suure-Jaani jsk,
Tiit.Jurjado@mail.ee
Toimetaja-abi fotograaf:
Jaanus Siim tel. (043) 72 001
Mob. 051 78 704
jaanus@suure-jaani.ee

Kontaktisikud:
Suure-Jaani Linnavalitsus
Aili Adamson tel. (043) 71 145
faks. (043) 71 271
suure-jaani@suure-jaani.ee
Suure-Jaani Vallavalitsus
Märt Perve tel. (043) 55 431
faks. (043) 55 439

mart@vald.s-jaani.ee
Olustvere Vallavalitsus
Silvi Raudmets tel. (043) 74 266
faks. (043) 74 389
olustverevv@alex.vil.ee
Suure-Jaani Gümnaasium
Reeda Sadam tel. (043) 71 130
faks. (043) 72 050

mob. 052 02 343
reeda@sij.edu.ee
Küljendus Külliky Lohu
Tel. (055) 18 297
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press
Põltsamaal Pajusi mnt. 22
Tel. (077) 52 491
vali@estpak.ee

LEOLE Kolme omavalitsuse infoleht
ilmub 1 kord kuus.